

Ставропольск крайин куч-көлсчир буудя болн селанă эдл-ахун талдан чигн эдл-уш гаргългънчан тасрха сән динлврмуд кучен төлăдн, государствд 103 сай пуд буудя хулдхар авсн социалистическ даалгъван. динлвртăгъяр кучăсн төлăдн Ставропольск крайиг Ленинă орденăр ачл-хмн.

СССР-н Деед Советин Президиумин ачлач К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-н Деед Советин Президиумин сeглăтр М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1958 джилин октябрин 8.

ХАЛЬМГ ÜНН

Советск Союзин Коммунистическ партия Хальмг таньгъчин болн Элстбалгъсна комитетсин, куч-көлсчирин депутатрин таньгъчин болн балгъсна Советсин газет.

№ 204 (3188)

1958 дж. октябрин 11

Унь 20 деншг

Тöрскнăннь туурмджин төлă шин диилврмуд бърхър

Советск Союзин цаарандк делгрлтин зура темдглхин төлă Советск Союзин Коммунистическ партия XXI-ч хургиг болзгаснь урд—1959 дж. январин 27-д хурахмн гиж КПСС-н ЦК-н сентябрьск Пленум батлдж авсн шидврм, мана орн-нутгин куч-көлсчир ик гидг өргмджтăгъяр тосв.

Бас урдк, айта гилг авъясан алдл уга, ода чигн колхозникуд, куч-көлсчир, көдлмшчир эвраннь энъкр партия XXI-ч хургиг нертăгъяр тосх гуджрлтар дурч, фабриксър болн заводмудар, колхозмудар болн совхозмудар—мана агъу өнр орн-нутгин өнцг болгънар шин социалистическ даалгъврмуд авч, дөрлдăгъяр көдлдж йовцхана.

Эндрк мана газетд, Приютненск района 107-ч номертă совхозин көдлăчнр, мана Хальмг республикин цуг куч-көлсчирур кесн дуудвр барлгджана. Эвраннь Автономн Советск Социалистическ Республикиннь Деел Советд суньгъх өдриг уктдж äвртă гуджрлгтă дөрлдăн республикд болдж йовх саамд, 107-ч номертă совхозин коллектив, эн дөрлдăнă залиг бökăлго, хăлмшчирин өддăн падрулдж, алл Ленинă Коммунистическ партиянь XXI-ч хургиг ханмджта ик кучврмудар тосхмн гиж республикин куч-көлсчиринг дууджана.

Совхозин көдлăчнр—Хальмг АССР-н Деед Советд суньгъх өдр күртл эрдни-шишăн ургъцан хурадж дуусад, государствд мах орулдж өгх зурагъан кучăгъад, зябь болн хар пар хагълх зурагъан ноябрин 7 күртл тэгскăд, мал увлзүлх хаша-хаацан октябрин 30 күртл яслж дуусад, малин хотин 70 процентинь увлзнъгурнь зöбдж белдх болдж даалгъвр авчана. Малан бурн бүтн увлзүлдж гаргъад, 100 хөн болгънас 110 хургъ, 100 укр болгънас 100 тугъл, хөн болгънас 6 килограм ноос киргъдж авх болцхав.

Эн авсн даалгъван кучăхин төлă партийн-политическ көдлмшин чинриг ясулад, көдлмшчир дунд цăалгъврин сургъмджин көдлмш тасрхан уга кегъад, көдлмшчирин культури-бытовой бăадлинъ ясуллгънд ик гидг оньг өгхър шинидцхав.

Куч-көлсчирин депутатрин Хальмг таньгъчин кучăгч комитетд

Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидат Шафоростов Иван Степанович бнърснă учрар, куч-көлсчирин депутатрин Хальмг таньгъчин Советин кучăгч комитет иигдж шидв: Элст балгъсна суньгъврин 9 ч номертă Сталинск округар Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидат шин куч октябрин 11-ч күртл заадж теидглăд, бичх зöв өгхмн.

КПСС-н XXI-ч хургиг үзмджтă диилврăр тосхмн!

Хальмг Автономн Советск Социалистическ Республикин колхозмудин, совхозмудин, РТС-ин болн МЖС-н куч-көлсчирур кесн Приютненск района 107-ч номертă совхозин коллективин дуудвр

Унта үүрмуд!

107-ч номертă совхозин куч-көлсчир, цуг советск оли амти метър Советск Союзин Коммунистическ партия XXI-ч хург хурахин туск КПСС-н ЦК-н Пленумин шидврм ик гидг өргмджтăгъяр тосв. Эн өдрмудт мана совхозин малчир, механизатормуд, тарăчнр болн тосхачир, партия XXI хургин секвриг совхозин эконоимикин делгрлгд шин диилврмудар, малин болн газр эдлгънă эдл-уш гаргългън икдүллгъяр тосх нег ухан седвартă бăанă.

Совхозин производствин цуг ачлгъсър төрски коммунистическ партия XXI-ч хургт нердсн социалистическ дөрлдăн өргър делгрв. Совхозин көдлмшчир болн специалистр государствд мах болн малин талдан чигн эдл-уш өглгънă даалгъван болзгаснь урд кучăгъад, селанă эдл-ахун намрин цуг көдлмшăн түргър төгсгхин төлă цуг кучи-чидлăн тавджанă.

Селанă эдл-ахун цуг халхсиг темдгтăгъяр өдлүллгъяр темдглен партия болн правительствин керг-үүлдвр илдн кучăдж, мана совхозин коллектив джил болгън хөн малин цаарандк бөлтиг болн энүнă шимшүүснн өдлүллгън, таранă газрин агъугънн өргдүллгън болн буудя гаргългъ икдүллгън болн бас тедү мет совхозин олз-оругънн өдлүллгън кучдж йовна.

Совхозд 45 927 гектар газр бăанă, эднă 10 мингъ гар гектаринь селанă эдл-ахун оли зүсн культурин таран, тер тоод 2 мингън гектаринь эрдни-шишăн таран ээлджанă. Эн джилд совхозин тарачнр намрин болн хаврин таранă культурин ик ургъц ургъадж авад, государствд 63 мингън центнер буудя өгв—эннъ сүл тави джилд өгденсн тави холван ик болджана. Буудя белдгънă зура 308 процент кучăгдлă. Экнă, малин хотин болн страховой көрнънн буудя бүкдăн белдгдв.

Мал өсклгънă зура динлвртăгъяр кучăгдв. Совхозин фермсър 46.430 хөн бăанă—эс гиж селанă эдл-ахун 100 гектар газр болгънд 100 хөн бăанă. Зурагъар 1.660 толгъа бод мал бăахин ормд 1.700 толгъа бод мал бăанă. Эн джилин эргц хөн малин тонь 8.400 хөн немдж өсв, эс гиж 21 процент өсв.

Ноос гаргългън джил болгън өс-

ад йовна. Эн джил селанă эдл-ахун 100 гектар газр болгънд 424 килограм ноосн авгдв, дундлад нег хөн болгънас ноос киргългън 5,2 килограм болв.

Хөн малин бөлтлă хамдан энүнă тохмнъ ясрджана. Өдгă цагт совхозин хөбнă 30 процент шахунъ элитн болн 1-ч классин хөн бăанă. 1954 джилд болхла, тинм хөд зугл 9—процентнъ болджала.

Эн джилд совхоз государствд зурагъар 3 мингън 200 центнер мах өгхин ормд 2 мингън 315 центнер мах өгчкен бăанă. Шидрăс 1 мингън хөн, 100 толгъа бод мал йилгъгдăд государствд өггдхмн.

Совхозин куч-көлсчир олна малдан малин батта көрнъ бурдăв. Өсв хоршалгъна зура 101 процент кучăгдв. Цуг өсөн скирдлгдд овалгдв, энүнă 50 процент шахунъ малин увлзнънн бăарнур зöбгдв. 19.224 тонн силос белдгдв, эннъ зуран 224 процентнъ болджана. Зугл эрдни-шишăн силос 15 мингън тонн даргдв.

Эн джилд совхозд 2 мингън 376 гектар газрин агъуд эрдни-шишă таргдлă. Энүнă 75 гар процентнъ силосд болн малин көк идгт өлзлгдв. Буудяд гиж 500 гектар эрдни-шишăн таран үлдăгдлă. Ода эрдни-шишăн буудя хуралгън өргър кегддй йовна. Энүнă початкин салгългън 300 гектар шаху газрин агъуд кегдсн бăанă.

Намрин таранă культур 5 мингън шаху гектар газрин агъуд таргдв, зура болхла 3 мингън 500 гектар газр билă. Намрин таранă цагъан буудя шахм зерглданă аргъар таргдв. Совхозин механизатормуд зябд болн хар парт газр хагъллгъан түргър төгсгхин төлă дөрлддж йовна.

Фермин куч-көлсчир эвраннь чидлар хөбчирин болн үкрчирин цуг гермуд болн малин хаша-хаацин 60 гар процентинъ ясчкен бăанă. Хургъд экăсн салгългдăд, отармуд бурдăгдв. Увлр болн эрт хаврар хургълүллгънд совхозин хөбдин 70 процентнъ йилгълдв.

Мана совхоз—олзта-орута эдл-аху. Ниди джил совхоз 1 сай 268 мингън арслнъ орута билă, эн джилд хойр сай гар арслнъ орута болхмн.

КПСС-н XXI-ч хургт нердгдсн социалистическ дөрлдăнд орад, мана совхозин коллектив ним даалгъвр авб:

К П С С - н т а н ь г ь ч и н к о м и т е т д

Приютненск района 107-ч номертă совхозин көдлмшчирин болн церглăчнрин дуудврин тускар

Намрин таранă цуг көдлмшнч түргър төгсгхин төлă, государствд селанă эдл-ахун эдл-уш өглгънă зураг болзгаснь урд кучăхин болн үзмджтă сăанър мал увлзүлхнн төлă КПСС-н XXI-ч хургт нердгдсн социалистическ дөрлдăд летирүүлгънă тускар Хальмг АССР-н селанă эдл-ахун цуг куч-көлсчирур кесн Приютненск района 107-ч номертă совхозин көдлмшчирин болн церглăчнрин дуудвринг

КПСС-н таньгъчин комитетин бюро таасв.

Эн дуудврм колхозмудин, совхозмудин, РТС-н болн МЖС-н көдлмшчирин болн церглăчнрин хургудар зöвчлдж күүндвр өргър бурдăдж, селанă эдл-ахун цуг көдлмшнч динлвртăгъяр кучăлгъяр эрки кергтă керг-үүлдвр темдглдж кетхă гиж КПСС-н балгъсна болн районин комитетсд, балгъс-

1. Эрдни-шишă хуралгън Хальмг АССР-н Деед Советин суньгъвр болж өдрт—октябрин 19-д төгсгх.

2. Бас эн өдрт государствд мах өглгънă зурагъан кучăх.

3. Зябь болн хар пар хагъллгъан Алдр Октябрин 41 джилин бөвд төгсгх.

4. Октябрин 30 күртл малин хаша-хаац яслгъан болн тосхлгъан дакад үвлин ут-туршарт кергтă малин, хотин багъ гихдăн 70 процентинъ малин увлзнънн бăарнур зöблгъан төгсгх.

5. Хальмг АССР-н Деед Советин суньгъврин өдрт шовуна шин ферм бурдăх. Энүнă төлă багъ гихдăн 1000 нугъе хулддж авх.

6. Партия хург секлгънă өдрт—1959 джилин январин 7-д хаврин таранă төлă трактормуд болн чиргддг машин яслгъан төгсгх.

7. Мал агърусан үзмджтă сăанър увлзүлăд, ирх джилд пăадир 100 хөн болгънас 110 хургъ, 100 укр болгънас 100 тугъл авх, нег хөн болгънас 6-д килограм ноос киргълдж авх. Селанă эдл-ахун 100 гектар газр болгънд ноос гаргългън 500 килограмм күргх.

8. Хөбнă тохмнъ ясхин төлă батта ноолда кех. Ирх джилд цуг хөбдин, багъ гихдăн 35 процентинъ элитн болн 1-ч классин тохма хөбтă бăах.

9. Өсдж йовх мал агърусан малин хотар теткхин төлă 2 мингън гектар газрин агъуд эрдни-шишă тархд газр белдх. Экнă болн малин хотин участкин гектар болгънд малин 15 тонн бог-шег зöбдж асхв. Эрдни-шишă тарачнр дунд агросургъуль даслнъ бурдăх.

Мана совхозин коллектив, бөрхн джилмудин эргц ам болгъна тоод малин гол эдл-уш гаргългъар Америкин Соединени Штатсиг кучлгънă оли-амтиă төрт эврă деман тавхин төлă аргъ чидлăн нөлго батта кевър ноолдхар шидв.

Биди, Хальмг АССР-н куч-көлсчиринг КПСС-н XXI хург нертă кевър тослгъна социалистическ дөрлдă делгрүлăд, партия хургин селанă эдл-аху делгрүллгънă шин динлврмудар уктад Тöрскнăн мах. үс, ноос, болн талдан чигн эдл-уш икър өгхмн гиж дууджанавди.

Эн дуудвр 107-ч номертă совхозин бригадсин болн фермсин көдлмшчирин хургудар зöвчлгддж батлгдв.

на болн районин кучăгч комитетсд заагд.

Советск Союзин коммунистическ партия XXI хургт нердгдсн даалгъвр кучăлгънă селанă эдл-ахун куч-көлсчирин социалистическ дөрлдăнă йовудиг өдр болгън барлджатха гиж республикин, районин газетсин болн радио зăнългънă комитетин редакцсд даалгълдв.

Депутатрин кандидатр суньгъачнрла харгългън

„Родина“ колхозин ончта кӱдлӱчнр

ТРОИЦК. (телефогаар). Энунд, Целинн района „Родина“ колхозин суньгъачнр 43-ч болн 44-ч номертӱ округин суньгъачнр хурсн клубд Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидатр Г. П. Кривенко болн М. Е. Кургузкина эврӱнн суньгъачнрла харгъв.

— Мана кандидат Григорий Павлович Кривенко 1934 джилд трактористрин курс тӱгсгӱн авн ода кӱртл колхозин эдл-аху делгрӱллгънд цуг чидлӱн, медрлӱн тӱвдж шунлтта кевӱр орлцдж йовх механизатор, — гидж итклтӱ кӱн Маргарита Михайловна Костина келв. КПСС-н член, „Родина“ колхозин комплексн бригадин бригадир ӱр Г. П. Кривенко 1939—1946 джилмудт Советск Цергин зерглӱнд церглӱд, тӱрскӱн харслгъна алдр ик дӱӱнд баатр кевӱр орлцад, „Красная Звезда“ орденӱр болн дакад правительствени кесг медальсар ачлгдсмн.

1946 джилд Советск Цергӱс буугъал, 1958 джилин март сар кӱртл Троицк МТС-н тракторн бригад толгъалад эмнг болн эмнгшргсн газр эдллгънд шунлтта кевӱр орлцсндан ӱр Г. П. Кривенко „Трудовое Красное Знамя“ орденӱр бас ачлгдла. 1958 джилин март сарас авн колхозин членд орад, энӱнӱ комплексн бригадин бригадир болдж кӱдлджӱнӱ. ӱр Г. П.

Кривенко бригад 1958 джилд 2592 гектар буудян культури тӱрӱнӱс 37 миньгън 300 центнер буудян ургъц авла. Ода эн бригад ирх джилин ургъц белдлгъӱр сӱӱнӱр кӱдлдж йовна.

Итклтӱ кӱн, школин багш ӱр Хотилина, Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидат эгл колхозниц ӱр Марина Евдокимовна Кургузкина ӱулдврн тускар келв. ӱр М. Е. Кургузкина букл 15 джилдӱн тракторн бригадт горючий зӱбдӱжӱ кӱн. Газр эдлдж, нег улу эмнг болн эмнгшргсн газр хагълдж эдлӱд, колхозин эдл-аху ӱдлӱллгънд ӱр Кургузкина бас шунлттӱ сӱӱнӱр орлцсн, тегӱд чигн Марина Евдокимовнаг правительств ачлсн.

Хуртт босдж ӱг келцхӱсн суньгъачнр Данилов, Витко, Четырев, Богачев ахта Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидатр Г. П. Кривенко болн М. Е. Кургузкина тускар сӱн седклин угӱн келдж, эдниг шунлтта сӱн кӱдлӱчнр гидж цӱӱлгъцхӱв.

Хуртт орлцсн улс, Хальмг АССР-н Деед Советин суньгъачнр болх ӱдрт—октябрин 19-д эврӱнн кандидатр ӱр Г. П. Кривенко болн М. Е. Кургузкина тӱлӱ цугтан, нег кӱн мет дуугъан ӱгхмн гидж цуг суньгъачнр дуудв.

С. КЕКЕЕВ.

С. Выстропова суньгъачнрин даалгъвирг кӱцӱхмн

САДОВОЕ. (Телефогаар мана корреспондентӱс). Сарпинск района культури Герт, суньгъачнр 57-ч номертӱ Садовск округар Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидатт темдлгдсн ӱр Степанида Васильевна Выстропова суньгъачнрлагъан харгъв.

Эн хуртн суньгъачнр округин комиссин ахлӱч И. Иванов секӱд, итклтӱ кӱн, „Гигант“ колхозин ах инженер ӱр Шараевд ӱг ӱген, ахрар Степанида Васильевна тускар эн гидж келв: — Депутатин кандидат ӱр Выстроповаг тӱд цугъар медиӱт. „Гигант“ колхозин тӱрӱнӱ халхий кӱдлмшт эн ордж кӱдленӱс нааран, элвг хӱрн джил болджана. Эн джилмӱдин ӱргцд Степанида Васильевна кӱч-кӱленд дурта, олна кергт болн бийдӱн даалгъснд оньган ӱгдг, эн тоотас кӱч-чидлӱн, ӱв-аргъан ӱс хармидг механизатор болдж, эдл-ахун аль-бис тосхлӱдн шундӱ орлцна. Тегӱд чигн дамштта шунгъа кӱдлӱчнр колхозин правленӱ 2-ч тракторн бригадт бригадир орулв.

Степанида Васильевна цуг мана даалгъвр, итклиг ӱрӱн кевӱр кӱцӱх элч, тер учрар суньгъачнр болх ӱдрт нег мет энунд дуугъан ӱгнӱ — гидж цуг суньгъачнр дуудж ӱр Шараев ӱгӱн тӱгсӱв.

Дарунь боссн, тосхлӱтин конторин начальник ӱр Балабанов, Садовск селӱнӱ Советин ахлӱч ӱр Коробкин, ВЛКСМ-н райкомин селӱӱр ӱр Ематина болн нань чигн кесг улс суньгъачнр болх ӱдрт депутатин кандидат ӱр Выстроповаг дуугъан нег мет ӱгхмн гидж келцхӱв.

Хуртин сӱӱлӱр депутатин кандидат Степанида Васильевна Выстропова босад, цуг суньгъачнр халт ӱргӱд, тана иткл даалгъвирити ӱрӱнӱ кӱцӱхв гидж келв.

Нерӱддж орулгдсн кандидатр дунд гражданск дӱӱнӱ туурсн герой. О. И. Городовиков, „Приозерный“ совхозин ах хӱбч К. Х. Бозаева, тракторн бригадин бригадир С. В. Выстропова, таньгъчин больницин эмч К. Л. Церенова, „Пролетарская победа“ колхозин шовуч К. Ф. Овшиева, нань чигн улс йовна. Хальмг АССР-н депутатрин кандидатр нургълдж кӱдлмшчнр, колхозникуд болн интеллигенц улс, эдн дунд кӱу-кд улс ола, ӱрӱл шахунь партиин биш ӱмтн.

Суньгъачнр болхиг тосдж партиин, советск организац зӱвӱр ик кӱдлмш кӱцӱлж йовна. Болв белдврн кӱдлмшт дуту-дунд чигн ӱзгдӱжӱнӱ.

Балгъсна Советин кӱцӱгч комитет болн Приютненск района суньгъачнр 18 номертӱ округин комисс „Хальмг АССР-н Деед Советд суньгългъна туск цаг-зуурин положенӱ“ зӱрм статьясинь халжгъар кӱцӱсн, Яшульск, Яшалтинск, Приютненск райод, Элст балгъсн суньгъачнр документсиг болзглань ӱс-илгӱдг йовдлмуд гарсн бӱӱнӱ.

Суньгъачнр округсин комиссуд дарук ӱдрмудт суньгъачнр списк келгъг, сунь-

МАНА КАНДИДАТИР

Нерн туурсн Даметкен

ӱр Даметкен Альписова — Западн Казахстанск областин Урдынск района, Чунгай гидгаулд, угатя хасг кӱуӱнӱ ӱрк-булд тӱрдж гарад, багъ настагъсан малин ард йовсн кӱн. Эн Даметкен—Юстинск района, „Полюнный“ совхозд нуудж ирӱд, 1946 джилӱс авн ах хӱбч болдж кӱдлджӱнӱ.

Ах хӱбч ӱр Даметкен Альписова хӱд ӱсклгънӱ кӱдлмшин 2-ч разрядтӱ кӱн. Энунд хамдан кӱдлджӱх улсн цугъар кӱу-кд улс. Келхд, ӱр Байсеитова Магъя, Бискенова Джамен, Альписова ӱрн кӱдлӱжӱхӱнӱ.

ӱр Даметкен Альписован хӱлӱджӱх хӱбдн каракульск тохмта. Теднӱн эврӱнн гол седклин ӱгч асрад, тӱргн-цӱлхлн хадгълдж йовснд, джил болгън 100 хӱн болгънас 125 хургъд авад, теднӱ хӱрхинь ӱдм чинртӱгъӱр государствд орулдж ӱгнӱ.

Ах хӱбч ӱр Даметкен Альписова эврӱнн кӱдлмштӱн ик динлвр кӱцснӱ тӱлӱд 1953 джилӱс авн джил болгън Цугсоюзин Селӱнӱ Эдл-ахун Гӱӱхулд орлцад, цагъан болн кӱрл мӱнӱн тавн медаляр ачлгдсн, дакад энунӱ бригад джил болгън 11000—18000

арслнӱгъар мӱрӱлгднӱ. Хӱлӱдж харджах хӱблӱн тӱргн-цӱлхлн, гару угатгъар хадгълдж, теднӱсн ола хургъд болн ноос киргъдж авснд ӱр Даметкен Альписова. КПСС-н райкомас болн района кӱцӱгч комитетӱс 15 дакдж Кундтӱ грамотар ачлгдсн.

1958 джилин май сард хальмг кӱу-кд улсин хург болсн. Тер хуртт ӱр Даметкен Альписова орлцсн, КПСС-н таньгъчин комитет болн кӱч-кӱлсчнрин депутатрин таньгъчин Совет энуг часар болн Кундлгънӱ грамотар ачлсн.

ӱр Даметкен Альписова суньгъачнр 73-ч номертӱ Бергинск округар, Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидатт темдлгдсн. Ода ӱр Даметкен Альписован кандидатин тӱлӱ цуг агитатормуд болн шуудж авсн итклтӱ улс суньгъачнр дунд цӱӱлгъврн кӱдлмш делгрӱлджӱнӱ.

Суньгъачнр Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидат ӱр Даметкен Альписован тӱлӱ 1958 джилин октябрин 19-д, суньгъачнр ӱдрлӱ, суньгъачнр учаскд оч дуугъан ӱгхӱр иткдӱжӱнӱ.

Л. КИРСАНОВ.

Тӱмр хаалгъин мастер— ола элч

Черноземельск района Полевой МЖС-н механизатормуд эврӱнн хуртан Орджоникидзевск тӱмр хаалгъин 11-ч дистанцин околдкин мастер ӱр Бережной Павел Иосифовичиг Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидатт нег дуугъар темдлгцхӱв.

гъврн учаскк белдлгъиг, залгълда бӱрдӱлгъиг, гуулгӱнӱ организац суньгъачнр кергтӱ тоотар тетклгъиг шуудж хӱлӱх зӱвтӱ.

Хальмг АССР-н Деед Советд суньгъачнр болх ӱдрт округсин болн учасксин суньгъачнр комиссудин кӱдлмш бӱрдӱлгънд онц оньган тӱвхмн. Цаг зуурин Положенӱ статьясиг ӱркӱн уга чикӱр кӱцӱлгъ теткхмн. Энунд тӱлӱд район болгънд кӱцӱгч комитетс округсин болн учасксин комиссудин ахлӱчнрин совещань кедж цӱӱлгъвр, заавр тодрха сӱӱнӱр болн гӱуӱнӱр ӱгх учрта.

1958 джилин октябрин 19 ӱдр мана республикин цуг кӱч-кӱлсчнрин ола сӱн ӱдр болх. Цуг суньгъачнр нег кӱн мет ни-негӱр, суньгъачнр ирцхӱдж, коммунистрин болн партиин биш улсин блокин кандидатсин тӱлӱ дуугъан ӱгцхӱх.

Коммунистрин болн партиин биш улсин блокин кандидатрин тӱлӱ дуугъан ӱгцхӱн, мана орн-нутгин экономик болн культур цаарандан цецкӱрхин, коммунистическ партин, цуг делкӱ тӱвкнун бӱӱхин тӱлӱ дуугъан ӱгцхӱн болджана.

ӱр П. И. Бережной 16-н настагъсан авн тӱмр хаалгъин кӱдлшт ирдж орад, тӱмр хаалгъ яслгъна кӱдлмш кегъӱ йовдж, тӱмр хаалгъин мастер кӱрч ӱсв. Ода ӱр П. Бережной КПСС-н член, эврӱнн кӱдлмштӱн шамдгъа, шууддулун, ӱнн гол седклин, ӱрӱнн баахн коллективтӱгъан шундӱ кӱдлӱд. социалистическ ӱдрлӱнӱ ноолданд 11-ч номертӱ дистанцдан тӱрун орм элӱд, Орджоникидзевск тӱмр хаалгъин управленӱ Кундлгънӱ декртт бичгдв.

Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидат ӱр П. Бережной ола элч болдж чадх кӱн, ола ӱмтнӱ джиргълиг цаарандн улм цецгрлгънд эврӱнн кӱчн-чидлӱн нӱл уга кӱдлх гидж ицдӱжӱнӱ.

ӱр П. Бережной суньгъачнр 84-ч номертӱ комсомольск округар Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидатт темдлгдсн. Ода эн кандидатин тӱлӱ дуугъан ӱгхин тӱлӱ агитпунксар, суньгъачнр дунд цӱӱлгъврн кӱдлмш делгрлжӱнӱ.

Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидат ӱр П. Бережной эврӱнн суньгъачнрлагъан харгъдж кӱуӱндвр кегъӱд, эврӱнн кӱдлмшин тускар келж ӱгӱд, цаарандн даалгъсн даалгъвирити ик шунлттагъар кӱцӱхв гидж угӱн ӱгв.

1958 джилин октябрин 19 н ӱдр суньгъачнр суньгъачнр учаскд ирдж ӱр П. Бережной цугъар дуугъан ӱгхвдн гидж суньгъачнр тер кӱуӱндвр деер иткӱлдж келцхӱв.

Суньгъач БАДМИН Борис.

Хальмг АССР-н Деед Советд суньгългъиг ӱзмдӱжтӱ сӱӱнӱр келгъ тетгхмн

Б. МАНЦЫНОВ,

суньгъачнр Центральн комиссин ахлӱч

Эн ӱдрмудт Хальмг республикин кӱч-кӱлсчнр ик байр-та бӱӱцхӱнӱ. Октябрин 19-д Хальмг АССР-н Деед Советд суньгългъиг, ирх джилд КПСС-н XXI-ч хурт болн уктдж делгӱ соцдӱрлӱн келддж, политическ болн производствени ик ӱргмдж гарчана.

Мана республикин кӱч-кӱлсчнр тер ончта ӱдрмудиг тослгъ келгъндӱн Тӱрскндӱн 10,5 сай пуд буудя орулдж ӱгчкн, эн тоогъан давж, 12 сай пуд буудя кӱрглж ӱгхин тӱлӱ зуткдӱжӱнӱ. Энн КПСС-н XXI-ч хуртт белг болх, партӱ болн правительств хальмг ола-ӱмтнд ик килмдӱн ӱгдгтн халт болх зӱвтӱ. Республикин цуг кӱч-кӱлсчнр авсн социалистическ цуг даалгъврн кӱцӱхин, мал ӱв-лхд белдврн сӱӱнӱр кехин, намрин тӱрӱнӱ кӱдлмшиг эрт дуусхин тӱлӱ чидлӱн нӱлго кӱдлджӱнӱ.

Суньгъачнр кампань болджах цагт миньгъӱд агитатормуд, кӱдлдж йовна. Эдн СССР-н болн РСФСР-н Конституц, „Хальмг АССР-н Деед Советд суньгългъна туск цаг-зуурин положенӱ“ суньгъачнр цӱӱлгъдж ӱгчӱнӱ, депутатин кандидатирт орулгдсн улсин джиргълин тускар келдж ӱгчӱнӱ.

Хальмг АССР-н Деед Советд суньгългъар суньгъачнр 95 округ, суньгъачнр 140 учаск гаргъгдв. Округсин суньгъачнр комисст 855, учасксин суньгъачнр комисст 1260 кӱн орлцдж кӱдлджӱнӱ.

Цуг суньгъачнр 95 округар депутатрин 95 кандидатр темдлгдж бичгдв. Эдниг цуг-тагъинь общественн организац заалж темдлгв. Эдн цугтан коммунистрин болн партиин биш улсин ӱвдршго блокин кандидатр.

П а р т и й н т ö р м ö д

Коммунистнрин шунмгъа күүндвр

Сарпинск района «Сарпинский» совхозин эклц партийн организацин тооцана болн сунъгврин хург болснд, коммунистнр шунмгъа күүндвр кедж, кōдлмштāн бāāх-дуту дундиг иадкдж, күүцāх тодрха төрмүдāн темдглчхāв.

Тооцана доклад кесн партбюрон сеглāтр үр Ефремов, совхоз эн джил кōдлмштāн темдгтā дилвр бāрсинь темдглв. Хаврин тārāнā зура 105 процент күүцāгдснн. Ик ургъц гаргъдж авгдв. 16346 гектар тārāнāс гектар болгънась 11 шаху центнер буудя гарв. Государствд 109504 центнер буудя орулдж өггдād, зура кесг холван давулдж күүцāгдв. Совхозин малнь өсджāнā, малас авдг шим-шүүсн элвджāнā.

Совхозин парторганизац, цуг коммунистнр олт-дунд кедж кōдлмшāн ясулдж, бүрдмджин нилчāн өдлүлдж, производст-

венн төрмүд күүцāлгнд үлмāгъāн өргджүлджāнā. Совхозин кōдлмшт өмн нүүрт йовдг улсин тонь олдад йовна. Хөөчнр А. Цеденов, Т. Эрендженов болн нань чигн кесг хөөчнр, малчнр, механизатормуд производственн ик дилвр күүцхāв.

Тооцана докладар өргн күүндвр болснд, коммунистнр кōдлмшт бāāх дуту-дундиг шалгъдж келхд оньган тусхацхāв. Коммунист үр Матвеев гүүлгāнā кōдлмш ясулхд партбюрон килмдж сулар өггджāсиг заав. Промышленн эд-тавр хātār ирнā гидж эн келв.

Коммунист үр Сарангов хойрдгч фермин кōдлмшт, энүнā коллективд партбюро сулар нōкдāн күүргджāв гидж келв. Фермин кōдлчнр дунд күүч-кōлснā диг-даран сул, тосхлт сулар кегддж йовна, мал үвлзүлх бригадс батлгдад уга, болв совхозин дирекц фермд төрүүч

оньган тāvхш. Партбюро ним йовдлгч чиклх зōвтā гидж тер заав.

Олт-дундин политическ кōдлмш сулар кегджāхинь коммунист үр Санжапова шалгъв. Лекцс умшгдхш, агитатормуд сулар кōдлнā гидж келв.

Күүндврт бас орлцхасн коммунистнр үүрмүд Рыбацко, Адучиев, нань чигн, цаариднь күүцāх төрмүдин тускар келцхāв. Совхоз ода чигн ноос, мах, өндг государствд орулдж өгх зурагъан күүцāгъад уга, намрар тārāнā газр хагългън сулар кегджāнā, мал үвлзхд белдлгънд дуту-дунд ик, эрдни-шишā хуралгън хашнъгар йовна. Тегād партийн организац эн кергт коммунистнрин, цуг кōдлмшчнрин оньг тусхах зōвтā гидж теди келцхāв.

Хург шинāс сунъгъдсн партбюрод цаарандан күүцāх төрмүдинь заадж даалгъвр өгв.

Б. МАНДЖИКАЕВ.

Хөөнā өслтд ик чинртā төр

Хөбнд искусствени кōг тāvлгън—олна мал өсклгънā болн чинринь ясулгъна эрки төр. Тер төлād чигн Юстинск района эдл-ахус бийстāн бāāх сāн тохмта хуцмудиг асрдж, искусствени кōг тāvлгънд чикднэ олзлдж, нег чигн хō суврха Улдāшгогъар ноолда кедж йовна.

Района зургъан совхоз, эн джил 152 минъгън 100 нāдлнр хөбнд сāн тохмта хуцмудар искусствени кōг тāvхми. Энүг үзмджтā кевār күүцāхд искусствени кōг тāvлгънā 52 пункт кергтā, ода бāāхн 38 пункт, теднэ чигн ясврин дада кōдлмштā—шалдгддж цагъалгъгдад уга. Тер пунктс-ла залгълду бāāх хуцмуд болн кōгнэ тāvгдх нāдлнр хōд салгъгддж орулгдх тосхятс чигн кегдād уга.

«Полынный» болн «Эрдниевский» совхозмулин хөбчнрин бригадс āмтār буклдан теткгдлж, хургъднэ экāсн салгъгдлж нāдлнр хөбнā 100-с улү отармуд бурдāгдлж, сāн уста, сāн өвстā газрт идилджāнā.

Искусствени кōг тāvлгънд орх нāдлнр хөблдин икнкннь чинāн сāн. Болв «Полынный», «Енотаевский», «Раздольный» совхозмудт чинāн тату хōд бас бāāнā. Эдниг ясулхд концентрированн хот невр бгчāх кергтā. Туунā төлā «Степной» совхозас ичмā автха гидж нарл «Раздольный», «Полыный» болн «Северный» совхозмудт өггдлā, тер ичмāгъāн ода күүртл эдн авад уга. Тохмн сāн хуцмуд чигн теегин

хагсу идгāс оньгдан, невр хот үзджāш. Эн хуцмудт концентрированн хот элвгār бгч, асрмджинь ясх кергтā.

Хөбнд искусствени кōг тāvлгънā белдвр «Енотаевский» совхозд үзмлжтā йовна. Эн джил 30 минъгън нāдлнр хөбнд кōг тāvгдхми, теднāс 35 отармуд бурдāгдлж, хөбчнрин бригадс āмтār теткгдлв. Искусствени кōг тāvлгънā ода белн бāāх пунктс деер, шинāс хойр пункт тосхгдлджана.

«Никольский» совхозд эн джил 26 минъгън нāдлнр хөбнд искусствени кōг тāvхми, болв энүд белдврин кōдлмш ик тату йовна. Искусствени кōг тāvлгънā 8 пунктснэ ода чигн күүцдāн ясгддж дуусгдад уга. Нāдлнр хөблдин отармуд бурдāлгън ик тату йовна, чинāн му хөбдт концентрированн хот өггдхш. Искусствени кōг тāvлгънā пунктс кергтā олн-зүсн зер-зевār теткгдād уга. Эн совхозин гар деер, тус йилгъл ах зоотехник үр Примак деер келглсн кōдлшиннэ тату тоотиг өбрхн өдрмүдт уурулдж авх зōвтā.

Эн хөбнā өслтд ик чинртā кōдлмшт оньган бгч. Юстинск района күүцāгч комитетин селāнā эдл-ахун инспекц, совхозмудин гардачирас болн ах зоотехникүдāс, хөбнд кōг тāvлгъ бурдāмджтāгъār күүцāхиг чанъгъар нехх зōвтā.

Ш. ҚИЛГАНОВ.

Танъгъчин селāнā эдл-ахун зоотехник.

Приютненск района комсомольск конференц

Шидр Приютненск района комсомольск конференц болснд, ВЛКСМ-н райкомин сеглāтр Василий Жигайлов доклад кев. Докладтан эн багъчудин күүч-кōлснā дилврин кесг үлгүр үзүлдж, седсāн күүцāгннэ заав. Конференцин элчнр докладчикн келсн деер невр, района эдл-аху болн культур өдлүлхд имаран ик эв-аргъ багъчудт бāāхннэ үзүлв.

Районд невр туурен багъ наста хөөчнр йнр элвг. «Дружба» колхозин хөөчнр Павел Куценко, Семен Анацкий 107-ч совхозин хөөч Илья Ковалев гурвна гардджах бригадс 100 нāдлнр хōн болгънас 110-122 хургъ авцхāв. Сāн сакманчикнн деер комсомольчнр Надежда Зикеева, Виктор Черноносев, Анатолий Куникин болн нань чигн кесгнэ зүүв.

Олна малд элвг хотин көрнэ бүрдāлгнд багъчуд йнр шундж орлцв. Механизатормуд дунд делгүлгден социалистическ дōрдāнд Василий Сокиркин Василий Мещенцев хойр техникиг эвинь өлдж олзлад, нег агрегатар 95-98 гектар ө д р т ā н хадв. Эднāс үлгүр авад, Василий Пластамак, Андрей Чесноков, Пантелей Руденко, Федор Харченко шунад, эн зун 1500-1600 гектар өве күй болгън хадв. Багъчудас болн комсомольчирас бүрден өве хаддж хурадг 57 агрегатед болн бригадет 11 минъгъ шаху көвүд-күүкд орлцад, 88 минъгън гектар газрт хадад, 33962 тонн өве овалв.

Приютненск РТС-н комсомольчнр Михаил Пасечников, Иван Невичеря, Дмитрий Бадин, Анатолий Махнычев, болн Римма Токарева — кōдлмшиннэ хөбн кōдлād, шаглгдад хайгддж одсн āнъге нинялүлād «У-2» гидг гурвн, «СТЗ-НАТИ» гидг нег трактор, өве хадг — хойр өве цуглулдг — хойр машин болн кесг мааджур кедж гаргъв. Тер техни-

кārн бийснэ 200 гар тонн ө в с хаддж, хурав.

Буудя икār авх ноолданд багъчуд бас шунмгъа кевār орлцв. Комсомольчирас болн багъчудас бүрден 63 агрегат ахр цагин эргнд гуйр хадлгъиг төгскв. 107-ч совхозас Иван Вдовенко агрегат 147 гектар хадад, 397 гектар газрт цуглулад, 8150 центнер буудя цокдж цеврлв. Комсомольчнрин көлчврч Лидия Мещенцева (4-ч номертā совхозас) халуна цагт 12 багъчудас нег бригад бурдāгъād, шинлнэ кōдлмшāн төгскāчкād, өдр болгън 12 час сō күүртл токд кōдлдж билā.

Кесг зун багъчуд хōд төлāн авлгънд орлцад, эрдни-шишā тārдж ургъагъад, эдл-ахун болн культурн тосхачнрин түүрүн зерглāнд йовла.

Болв, конференцин делегатир, бāрсн дилврмүдāн ш а л г ь д ж, ВЛКСМ-н райкомин, комсомольск организацин кōдлмшт дуту-дунд бāāсннэ илджв. Уүрмүд Менке-Убушиев, Калинин, Яковлев, Куникин келсн үгмүдтāн кесг дуту-дунде темдлв.

Джир шаху багъчуд сакманд кōдлād, эднāс кесгнэ гару угагъар хургъдиг негн күүртлнэ хадгълла. Тер бийнэ мана эдл-ахун голгч āнъгнэ — хōд өсклгън сāāнār эс күүцāгдв, юнъгад гихлā, эн тускд ода бийнэ икār оньган өгхшвди — гидж «Дружба» колхозин комсомольск организацин сеглāтр үр Калинин келв.

Тернэ үнн. Района комсомольчнр хōд өсклгънд үиндāн оньган эс өген учрар, хөбдин тонь болн ноосна зура күүцāгдснн бшш. Ода бийнэ эдл-ахусар гаруин ик, хөбдин болн хургъдин гару нег үлү ик. Тегād чигн конференцин делегатир авсн шиндврмүдиннэ негиднэ, цаг тūd-лго, даруин хөбчнрин бригадеур 70 комсомольчнр болн багъчуд

йовулхиг шиндв.

ВЛКСМ-н райком багъчудт сургъмдж өгхд, идеологическ кōдлмшиг гардхд оньган багъар өгād, селāнā эдл-ахуд кōдлджāх багъчудин бāād-джиргъл ясулхд багъар орлценнэ конференцд үүрмүд Скрыпченко, Годин, Серенко, Иванов темдглчхāв.

Мана багъчуд кезā болвчн эдл-ахун болн политическ кампаньд шунлттагъар орлцина. Тегād, ВЛКСМ-н райком, колхозмудин, совхозмудин гардачнр багъчудин амрлгънд, эднā неквртнэ оньган өгх зōвтā билā. Болв, Ново-Манычск МЖС-н, «Дружба» колхозин, культурин учрежденисн гардачнр эн тоотиг кергджāхми уга.

Районд нār-наад гаргългън йнр хātār, хая-хаяд лекцс умшгднā. Комсомолнн района комитет, энүнā сеглāтрмүднэ—үүрмүд Жигайлов, Манцинов, багъчуд дунд кегдг идеологическ кōдлмшин йовудиг эс шиндждлж, культурн учрежденислā эднā залгъдагъннэ эс батлдж. Тегād чигн ВЛКСМ-н XIII хургин зарлен, культуриг өдлүлх хойр джилā кōдлмш эн районд делгүлгдснн бшш. Тер мет комсомолнн зерглāн өсклгънд, ВЛКСМ-н райком эклц комсомольск организацла залгълдагъан батлгънд бāāх дуту-дунд темдлгдв.

ВЛКСМ-н райкомин болн шүүврин комиссин шин хань сунъгъдв.

Е. ПОВАЛЯЕВ.

ЗУРГГ: Алтайск крайинн Поспелихинск мелькомбинатин ончта сāн кōдлч, ах экснелитор Шонкан Убуш. И. П. Пшунтовин цоксн зург.

Искусствени кōг тāvлгън «Новый мир» колхозд

Хөбдин тохм яслгъна кōдлмш бурдāлгън, хөбдиг сāāнār хлāлдж асрлгън—Халымг республикин колхозмудар болн совхозмудар торгън нооста хөбдин тохминь болн чинринь цааранднэ өдлүлгънā кергин эрки нег āнъгнэ болджана. Хөбнā тохм цааранднэ яслгъна керг-уүлдврт йилгъгч чинртāн—нāдлнр хөбдт искусствени кōг тāvлгън боллг, юнъгад гихлā, искусствени кōгт тāvлгънā эв-аргъар келлā, сāн тохмта элитн хуцмудиг сāн аштагъар олзлх эв-аргъ икār өгнā.

Сāн тохмта хуцмуд Яшалтинск района. «Новый мир» колхозд бāāнā. Улгүрлхд, 44032 номертā «Кавказский меринос» тохмта элитн хуц 12.8 килограмм ноос өгнā, ним хуцмудиг искусствени кōг тāvлгънд сāāнār олзлх кергтā.

«Новый мир» колхозин хөбдас 3-н отар хōн үвлār, 10 отар хōн эрт хаврар хургълхми. 2340 нāдлнр хөбнд искусствени кōг тāvād дуусгдв. Эрт хаврар хургълх нāдлнр хөбдт октябрин 25-с авн искусствени кōг тāvхār белдвр кеджāнā. Хургъдиг экāснэ салгъад 6-н отар бурдāлж, эксинэ идгин сāāнār хārүлдж, асрдж, искусствени кōг тāvлгън күүртл таргълулджана.

Тохмта элитн хуцмуд белдлгъиг искусствени кōг тāvхāс сара хонг өмнāснэ асрлгъ бурдāлж. Улгүрлхд, эн тохмта хуцмудт арва, теермдсн ичмā,

цоксн үснā шаг, өндг, тарвс болн свекл бгч асрна, ода эднā чинāнэ сāн.

Эн колхозин фермсār искусствени кōг тāvлгънā 2 пункт кōдлджāнā. Колхозин цуг хөбнд 30 хаша керглгдлжāнā, терунāснэ 26 белн бāāнā, дōрвн хашаг тосхад дуусджана. Увлār хургълх хөбдт 3-н дулан хаша кергтā, терунāснэ негнэ белн, хойр хаша тосхгдад дуусджана. Хөбчнр бāāх гермуд ясгдад дуусгдв.

Увлнн туршарт элвгār курх хот-хоолинэ малин үвлзн-гүр зōбгъад овалчксн бāāнā. Дакад хөбдт арва, ичмā, эрдни-шишāн силос элвгār беллдж авч. Эн колхозин ах хөбч үр Я. П. Исиннов, эврāннэ бригадин кучн-чидлār, увлд сāн белдвр кегъад, хот-хоолинэ үвлзн-гүр зōбгъад белчксн бāāнā. Дакад хаша-хаациннэ ясад бел кечкв. Ах хөбчнр үр А. С. Рыбалко, И. Л. Терновий увлд сāн белдвр текв.

КПСС-н XXI-г хургиг, Халымг респуубликин Деед Советд сунъгъх өдрмүдиг уктдж, искусствени кōг тāvлгънā зурагъан цаглань күүцāдж, хōн малан таргън-цадхлнэ, гару угагъар хадгълдж, увлд сāн белдвр теткдж, эн темдгтā сāн өдрмүдиг производственн ик дилвртāгъār тосхин төлā цуг малчнр, хөбчнр социалистическ дōрдā өргār делгрүлджāнā.

А. МАТВЕЕВ.

Комсомольчнрин шунлт

Юстинск района «Северный» совхозин 2-ч фермд арв гар комсомольчнрас комсомольск бат бурдāгдād, Кокин Николай гардврт сунъгъдв.

Ода комсомольчнр эдл-ахун аль-бис āнъгд орлцад, нүүрт йовцхана. Шидр болсн воскресникд эн эрдни-шишā хуралгънд кōдлчхāв. Комсомольчнр Н. Бембеев, М. Ул-

анов, Н. Черкесов болн нань чигн багъчуд үзмджтāгъār кōдлчхāв. Эн өдр комсомольчнр 15 гектар газрас эрдни-шишā хурав.

Эрдни-шишā хуралж авлгънд шундж орлцсн комсомольчирт болн багъчудт совхозин дирекц болн партийн организац ханлт бргцхāв. БАДМИН Николай.

Нарын делгийн БААДЛ

СССР төвкнүн аамшг уга бaaхин сa хaaдж

Ядерн селмиг цугтнь уурулхин туск нарт делкaн зовшaл кехми гидж Советск Союз кесг джилин туршарт арднe ордж зyткa. Болв Западн орн-нутгуд, олн зyсн уршг заагьад, тиим зовшaл кехaсн зулад бaaцхaнa. Гурви джил yлy урд Советск правительств, 1955 джилин майин 10-д oгсн эврaннe селвгyдтaн, ядерн селмтa государствe, эн селмиг ууруллгьнa тyрyн ишкдл кедж, терyг сoрлгь кe д г и г уурулх даалгьвр автхa гидж келлa. Тер селвгиг нарт делкaн орн-нутгудин общественность икaр таасдж дoнyнлa, болв США-г болн Англиг залгч улс тер селвгт багтсн уга. Тиигсн бийнe, ядерн сoрлгь келгьиг уурулхин тoлa гyджрмг ноолдагьан Советск Союз зогсасн уга.

Эн джилин мартин 31-д СССР-н Дeед Совет мaнa орн-нутг эврaннe халхасн ганжарн ядерн селм сoрлгьaн уурулджахин туск тогтавр батлдж авт. Эн тууджлгч шииндвриг йoрaдж, цуг орн-нутгудар тoвкнyнд дуртa улс, западн орн-нутгуд Советск Союзин yнн цагьан седклин yлдвриг дахк гидж ицджaлa. Болв тиигсн уга. Америкиг болн Англиг залгч улс, советск шииндврин хaрyд, шинaс кесг дакдж атомн селм сoрлгь кев. Апрельн 28-д США Номгьн далад, атомн бомб шинaс oбрдж хагьллгь эклaд, терyнaс нааран 40 шаху хагьллгь кечкв. Англe чиги ядерн сoрлгь кегьa бaaнa. Мана орн-нутгт ядерн селм сoрлгь келгo бaaсн цагиг США Англe хойр, aмтиг гyрaр алгч шин зyсн селм гаргьдк белддж авхин тoлa олзлхар гyджрцхaв.

США Англe хойрин тиим yлдвр мана орн-нутгин aамшг уга бaaлгьнд зеткр халдагьад бaaв. «Правдин» корреспондентд oгсн хaрyдaн Н. С. Хрущев, теднa тиим yлдвр, Советск Союзиг — ядерн селм сoрлгьиг ганцарн эврaннe халхасн авсн даалгьвраснь сулдхджана гидж заадж келв. Тиим сoрлгь келгьиг СССР дакн эклв гидж одахн барлгдсн ТАСС-н герчллгьнд соньсхгдджана.

Мана Тoрскн aамшг уга бaaлгьиг харслгьнa сa хaaдж авгдсн эн шииндвр, мартин 31-д СССР-н Дeед Советин батлси тогтавр болн ядерн селм сoрлгьиг уурулхин тoлa кечг Советск правительствин ноолданд харш болджахш. США Англe хойрин кеджaх yлдврт аргь уга болад, ядерн селм сoрлгьиг хaрy эклх зoвтa болсн бийнe, Советск Союз, тиим сoрлгь келгьиг тyдвр угагьар, делгy цаг мoнькинд уурулхин тoлa ноолдагьан цааранднь чиги арднe ордж кегьa бaaхми г и д ж ТАСС-н герчллгьнд темдглдж келгдджaнa. Мел терyнa тoлa

Советск правительств, октябрин 31-д Женевд США, Англe, СССР гурвна газадин керг-тoрин министрмyдин совещань хурагьад, ядерн селм сoрлгь уурулх зoвтaл кехми гисн селвг oгв. Бас, тер мет, советск делегaц ООН-а Генеральн Ассамблейин XIII-ч сессий хaлaхд орулдж o г с н, «Атомн болн водородн селм сoрлгьиг уурулхин туск» резолюцион проект бас тиим кyцлтa.

Ядерн сoрлгь эрк биш ууруллгьиг кyцхaр арднe ордж гyджрджaх мана орн-нутгин гyджрлтиг, газр деер тoвкнyн бaaхиг yнлсн улс цугьар дoнyнджaнa. СССР ядерн селм сoрлгьaн хaрy эклджaхин туск шииндврт газадин ордудин общественность ик гидгaр oньган oгв. «Эн шииндвр — мел учрта, юнъгад гихлa, — тoвкнyн бaaлгьнyр зyткдж, тoвкнyн бaaлгьнa тoлa ноолдгч социалистическ государствин харслтин нег эв-аргьнe эн болджана» — гидж профсоюзмудин нарт делкaн федерацион генеральн сeглaтр Л у и Сайян герчлв.

Империалистнр талдан орн-нутгудин дотр-дундин торт орлицдгиг уурулхми

Талдан орн-нутгудин дотрдундин торт орлицдг империалистическ политик сyл цагт нарт делкaн олн aнъг газрмудар чинвртa бaaдл yдaв. Хол Востокд эн политик Соединенн Штатсиг Китдин Олн-aмтнa Республиккa шуудтан дaaллдлгьнa мoткaд кyргв. Китдин алдр олн aмти чанкайшистеск бандла кеджaх гражданск дaaнд орлцад. США-н гардачнр, хаджгьриг гeмтa толгьагьасн эрyл толгьад наахар седнa: Китдин торт Соединенн Штатсe биш, хaрнe нам Советск Союз орлицджана гидж тедн иткyлхaр седнa. Октябрин 1-д келсн yгдaн президент Эйзенхауэр нигдж иткyлхaр седдж, Хол Востокд тoвкнyн бaaхд килмдж oгч Тайванa холд, болджах бaaдлин тускар кесн Советск правительствин герч-

ллгьиг тер хаджгьрар цаалгьв.

Эйзенхауэрин келси тер yгaс иштa, yр Н. С. Хрущев, ТАСС-н корреспондентин сурврт хaрy oгч, чанкайшистрин oмнaс Китд олн-aмти кеджaх гражданск дaaнд СССР орлицджахш, орлицхар чигь бaaхш гидж темдглдж келв. «У г a бидн тoрyц талданар герчлджaнaвди.» «Кемрджaн Китдин Олн-aмтнa Республикyр газагьас дaврлг болхла, илднe келхд, кемрджaн США КНР-yр дaврлгь кехлa, Советск Союз КНР-г дoнъ болхми» — гидж yр Хрущев келв.

Советск герчллгьнa учрyндсиг ичр угагьар хаджлгьад, бийснь талдан орн-нутгудин дотр дундин керг-тoрт модьрун кевaр орлицджахасн олн-aмтнa oнъиг далытлхар тедн седджaнa. Тиигдж орлицгьн ганцхн Китдт чиги болджахш. Эврaннe английск нoкдиртaгьaн хамдан США урдк кевтaн Ливана болн Иорданa тустан, бyрн-бyтн, газадин yлмa уга бaaлгьиг эвдaд бaaнa. ООН-а Генеральн Ассамблейин августовск бачм сeсcиy, американ - английск цeргyдиг тер арабск орн-нутгудас гаргьх шииндвр батлдж авсн бaaсн бийнe, тер цeргyд oдa чиги тендaн бaaгьa бaaнa. Терyнaс даву, вашингтонск болн лондонск гардачнр, Ливанас болн Иорданaс эврaннe цeргyдaн гаргьдк авлгьиг болзг угагьар хооран саахин тoлa олн зyсн уршг хaaлдaд бaaнa.

Ода Нью-Йоркд болджах ООН-а Генеральн Ассамблейин XIII-ч сессийд Советск делегацион толгьач А. А. Громько эврaннe келсн yгдaн, США Англe хойрин эн аалиг илдкдк кeлaд, Ливанас болн Иорданaс американ-английск цeргyдиг гаргьхин туск тoриг сессийд кyyндгдх торт орлицулхиг некв. США-н болн Англин цeргyд Арабск Востокд болн бас тер мет талдан чиги райодт бaaлгьн — тoвкнyн бaaлгьнa торт зеткртa ашта болхиг тоолджах, тoвкнyнд дуртa кели aмтe цугьар тер неквриг таасдж дoнyнджaнa. Н. ЧИГИРЬ.

ЗУРГТ: Кипр ард деер английск цeргyд бaaрн aмтe бултулсн зер-зев хaaнaвди гигьад, Лиса гидг селaнд англин салдсмудин хамхлхкcн крестьяна гер.

Редакцд ирсн бичгyдaс

Хoочнрин гермyд тосхлгьнд ОНЬГАН - OГХМИН

Приозерн района, Чкаловин нeртa совхозин гурвдгч фермин Гюзак гидг нeртa газрт би гер-бyларн хoд хaлaдж хaрyлджaнaв. Эн бyур деер шин кошармуд болн хoочнрт шин гермyд тосхнавди гидж, нама кoдлмшт эки орулхдан, совхозин гардачнр келдж, энyнд дала кирпич цокулдж гаргьулла. Тyунa хoбн хойр сар болдж йовна, кyцaсн тосхлт oдa чиги уга.

Тер Гюзак гидг газрт белдгдсн кирпичaн эдн нургьлдж совхозин центрaльн усадьбур, негдгч фермyр зoбдж чилaв. Бидн, хoочнр oмнк кевaрн, дурсн будкд бички кyкyдтaгьaн, хoд хаша-хаац уга oдa кyртл бaaнaвди.

Района гардачнр эргaд ирх-

ларн; совхозин болн фермин конторт ордж ирaд, мана малин oслт, хoочнрин, малчнрин бaaдл джиргьл сурад, зaнъгaр медчкaд, хaрy хaрaд йовдж одцхана. Малин yвлзньгyдт болн хoбдин шишлнь бaaрнд кeзa чиги эдн ирхaхш.

Хальмг республикин селaнa эдл-ахун управленa гардачнр, эн намрин сeрyн орджах цагла, малин хошмудар бaaх aмтнa бaaдл болн малин хаша-хаацин белдврт oнъган oгч, ясврмуд болн шин тосхлсиг тyргaр кyцaхднe чаньгь заавран oгх зoвтa.

УТАША Оин.

Чналовин нeртa совхозин ах хoбч.

Электрoгерл кeзa орхмб?

Хальмг республикин хотл-Элст балгьснд дoрвaд-нaaмaд пaтpтa неджaд-хошад лавхр гермyд телн дунд Юрий Клыкoв уульнцар кесг гермyд бaргдв.

Эднa зaрм гермyднe бaргдaд хойр джил болдж йовцхана. Эн цагин эргид Юрий Клыкoв уульнцар бaaх гермyдт электрическ герл орулгдaд уга. Элст балгьсна коммунальн эдл-ахун гардачнр элек-

трическ герл орулдж oгх болснас нааран хойр джил болдж йовна.

Oдгa цагт, oдр ахрдал, кoдлaчнр харнъгьyгьар кoдлмштaн гарх цаг ирдж йовна. Тер цаг иртл Юрий Клыкoв уульнцар бaaх гермyдт электрo-герл орултхa гидж балгьсна коммунальн эдл-ахугьин гардачнрас сурджанавди.

М. МАРГАЕВ.

Иван Степанович Шафоростов

Балгьсна — Сталинa нeртa колхозин ах хoбч, Хальмг АССР-н Дeед Советин депутатин кандидат Иван Степанович Шафоростов эн джилин октябрин 8-д гeнтки бичгьвр.

Иван Степанович Шафоростов 1901 джил Хальмг АССР-н Приютненск района Воробьевк селaнд тoрeмн. 1921-1923 джилмyдт эн Улан Цeргт нeрглaд, советск йoc токтахин тoлa ноолданд орлцeмн.

И. С. Шафоростов 1938 джилaс нааран балгьсна — Сталинa нeртa колхозин член бaaсeмн. Тер цагасн авн хoбнд кoдлaд, эн кoдлмштaн сaн

диилврмyд кyцeндaн 1950 джил Ленинa ордeнaр aчлгдeмн.

И. С. Шафоростов Тoрскaн харгч алдр дaaнд орлцад, правительствaс кесг aчлгдeмн.

Иван Степанович кyмни уха таньнасн авн эврaннe насн цогцан колхозн тосхлтиг батрулгьнд болн делг-рyллгьнд oгч йoвeмн.

Кесн кoдлмштaн шишлньгy гoльшг — медрлтa хoбч Иван Степанович Шафоростов цуг колхозникyдин седкл-уханд oнъдин хадгьлгдх.

Сталинa нeртa колхозин правлень.

Редакторин орч Б. Б. ДОРДЖИЕВ.

Республикин „ХАЛЬМГ ҮНН“, „СОВЕТСКАЯ КАЛМЫКИЯ“ газетс

октябрин 1-шинaс авн 1959 джилд бичгдлгь эклджaнa.

Бичгдлгьнa yннь:

- джилдaн — 52 арслнь 20 деншг;
- oрaл джилдaн — 26 арслнь 10 деншг;
- нег сардан — 4 арслнь 35 деншг.

„Союзпечaтин“ республикин, балгьсна, райодин oтделeньс болн залгьлдана oтделeньс, почтальонс болгьн цугьар газетд бичгдлгь кеджaнa.